

"GLAS NARODA"

SLAVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemali nedelj in praznikov.

Za celo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
Za Canada	85.00 za pol leta	\$3.50
Za pol leta	85.00 Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	85.00 za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopis bres podpisna in omogoča ne pr priborjejo. Denar naj se blagovati po klijetu po Money Order. Pri sprememb krajcu načinu izplačevanja, da ne nam tudi prejšnje blagovne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ABSOLUTIZEM.

Dve leti je minilo izza jeklarske stavke v tej deželi. Ta doba je bila tako pomembna, veliko se je izpremenilo v nji, toda ne v dobrobit ameriškemu delavstvu.

Ko je izbruhnila jeklarska stavka leta 1919, in ko ji je kmalo zatem sledila stavka premogarjev, je bilo med delavstvom veliko naprednih in poveč optimističnih mož, ki so bili trdno uverjeni, da je ameriški proletariat prebudil ter da se bliža doba industrijske revolucije.

Hlapec pennsylvanskih baronov so tokli štrajkarje s krepelei, časopisje je vlivalo malodruštvo v njihova sreca, trusti so pa zlomili njihov odpor.

Sčuvanici in agitatorji so bili stavljeni pred sodišče.

Sedaj ne moti noben nesoglasje rotopanja strojev, nobena delavska roka ne zavira kolesa v njegovem teku.

Sklonjeni in molče hodijo na delo, če jim to kapitalisti milostno dovolijo.

Kaj se je izpremenilo? Kakšne koncesije so dali trusti delavecem, da zopet obnove harmonijo med delom in kapitalom?

Razmene so v splošnem iste, nič postenega se ni prijetilo. Dvanajsturni delavnik je še vedno v veljavi, in unjam se vedno mečejo polena pod noge. Ta trditev je pa le deloma resnična. Resnica je, da se v temelju nič izpremenilo, da se je položaj delavca neznosno poslabšal.

Jeklarski magnat Gary je obljubil skrajšati delovni čas. Delovnega časa sicer ni skrajšal, pač je pa že dvakrat zaporedoma pristreljal plačte ubogemu trpinu.

K. K. K. IN POSTAVA.

Dva newyorška časopisa sta začela razkrivati delovanje tajne ameriške organizacije Ku Klux Klancev, ki stoji na eni strani iz poljmljonskega stivila patentiranih norcev, na drugi strani pa iz pešice voditev, ki znajo te norce takoj izrabljati, da so si nakupili miljone.

Sredi teh razkritij so pa padli streli. V Lorena, Texas, kjer je močna podružnica te kriminalne države.

Pri neki paradi so Ku Kluxi oddali več strelov. Šerif in nekaj drugih ljudi je bilo nevarno ranjenih.

Pri vsem tem je pa značilno, da ni bila nobena oseba arietirana, da ni bila proti streljačem naprjena obtožba niso bile prepovedale nepostavne demonstracije.

Pa naj rečejo prijatelji ali sovražniki Ku Klux Klancev o njihovem delovanju to ali to, eno je gotovo: ta organizacija se smatra vzvišeno nad vsako postavo ter je tako močna, da ne dovoli državnim oblastim, da bi se vtikale v njene zadeve.

V Lorena je sro "uglednih" meščanov podpisalo izjavno, da je bil šerif odgovoren za krvoprelitje.

Poročilo pa pravi, da se državni uzužbenci niso posluževali orložja.

Hrabi vitezi "nevidnega cesarstva" so streljali in kliči in ko je bil odpor oblasti strit -- mirno nadaljevali svojo parado. Namen parade je bil oplašiti vse njihove nasprotnike.

Vodstvo organizacije je bilo še toliko predzrno, da je naslednjega dne izdalo natančne predpise za prebilvalstvo Lorena, kako se imajo obnašati.

Kaj bi se pač zgodilo z delavci, če bi se obroženi zbrali ter začeli paradirati po mestu, ne da bi prej naznali svoje parade policiji?

Toda Ku Klux Klanci so vzvišeni nad vsako postavo kot so vzvišeni nad vsako postavo fašisti v Italiji.

In Ku Klux Klanci so fašisti Združenih držav.

Dopisi

New York, N. Y. Godba ga bo zelo pogrešala, kajti zahajal je redno k vajam in bil vedno na svojem mestu. Tem poslovom se mu v imenu godbe zahajujem za njegov trud in požrtvovost ter mu kličem: Zdravstvuj in obilo sreče v novi državi!

Godba steje 16 članov, izmed katerih so štirje že začetniki, toda prav dobro napredujejo.

Te dni nas bo zapustil na prvi kornetist Mr. John Žakelj in se preselil v državo Pennsylvania, godba nad vse ljuba, je pokazal tev, Frank pa je v bolnišnici. Upokojek je njegov oče kupil svoj dom s tem, ker je komaj odložil svoj ti je, da bo kmalu okreval.

Iz Slovenije.

Žrtev neprevidnega voznika.

Ivana Lampič, tobačna delavka v Ljubljani, se je peljala s kolom po Tržaški cesti domov na Črnče. Nasproti je pridržal z veliko naglico voz, ki se mu ni mogla več izogniti. Voz jo je podrnil na tla in si je pri padcu zlomila desno roko. Kdo je bil neznan voznik, se ne ve, ker jo je prehitro odkupil, mesto da bi prisikočil ponosnečenki na pomoč. Lampičeva se nahaja v deželni bolnišnici.

S skalo po glavi.

Kovački pomočnik Anton Pisavec iz Zgornje Besnice pri Kranju je bil v Nemiljah pri Seleah v gostilni Razphar. Tam se je nahajjal tudi delavec Anton Šolar. Med obema se je najbrže vsled preveč zavžitega alkohola vnel preprič, ki pa se je kmalu poleg. Pisavec je nato, nič hudega sluteč, vrnil proti domu. Kar pridrži za njim Šolar in ga udari z velikim kamnom s tako silo po glavi, da se je zgrudil nevezast na tla.

Zvitrepka na ljubljanskem trgu.

Pred Velikonočje so jo paviljeno na ljubljanskem trgu več predzrnih tativ in tatie, ki so izrabljali gmečo in način kupovalcev, da si preskrbi zastonj velikonočno pleči ali sploški za praznike. Po posebno predzrnu rafiniranu tatico je izkazala nemška zvitrepka v osebi gospa Eme Miklševe. Ona pital odpis je kapital. 7. Pokrajinska uprava naj izposluje, da se posamezaim že se obstoječim deluječim aprovizacijam dovoljeni brezobrestni kažejo na železnicu za vse ono blago, ki ga rabijo razne aprovizacije za svoje člane. 6. Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo naj izposluje, da se posamezaim že se obstoječim deluječim aprovizacijam dovoljeni brezobrestni kažejo na železnicu za vse ono blago, ki ga rabijo razne aprovizacije za svoje člane. 7. Pokrajinska uprava naj uvede vse korake, da se izvrši revizija stanovanjske naredbe z dne 29. avgusta t. l., ki radi podrazmeti ve stanovanj in zlasti poslovnih lokalov v veliki meri povzroči, da je zavojenka v vse načine načinjeno bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogočnostjo zasedujejo nekoncessijsko izobraživo trgovino. 9. Gledje ljubljanskega trga posebej: a) sestaviti se ima takoj nov tržni red za Ljubljano; b) tržna straža se poveča za najmanj šest mož; c) nastaviti naš tako vodilni bedo in draginja, ter naj skrbni, da pride mesto Ljubljana v prvi draginjski razred. 8. Pokrajinska uprava naj v vsem poduuradkom eponori za vse javne oblasti in uradne ose

Povest o strahovih.

Mark Twain.

Najel sem si prostorno sobo v soko gori in Broadwayu, v razsežni star hiši, katere višja nadstropja so bila dolgo let pred menoj brez stanovcev. Prostori so bili davno izrečeni prahu in pajevicam, samoti in molku. Bilo mi je, kakor da se tipljem med grobovi, kakor da vdiram v zasebno življenje mrtvih, ko sem lezel prvoč v svoje novo stanovanje. Prvič v moje življenju se me je polasti babjeverna groza; in ko sem na stopnicah zavil okrog temenega vogala in je plavala pred menoj mehka tanjica, nevidne pajevice ter se dotaknila mojega obraza sem se zdrznil, kakor kdo, ki je srečal posast.

Kako vesel sem bil, ko sem došpel do svoje sobe in sem mogel trohnobi in temi zaločutnimi vrata pred nosom. V kamnu je plapalo vesel ogenj in sedel sem preden k gotovim občutkom olajšnega.

Dve ure sem sedel tam. Misil sem na minule čase. Klical sem si v spomin nekdanje doživljaje in vabil polpozabljene obaze iz mene prošlosti, pri tem pa sem prisluskoval v duhu glasovom, ki so že davno za vse čase utihnili, — in nekdaj priljubljenim pesmim, katerih sedaj nihče več ne pojme. Ko se je moje sanjanje nagnilo v očitost, ki je postajala vedno težja, se so ublažili zunaj tuleči vetrovi v rahle tožbe, besno tleskanje dežja na šipe se je omililo v mirno trkanje, počagona je zamrl hrup po cestah, dokler niso utihnili tudi negli koraki zadnjih zakasneleev in ni bilo nicesar več slišati.

Ogenj je dogorel. Čustvo osamelosti se me je polotilo. Vstal sem in se razpravil, pri čemer sem hodoval po sobi po prstih in delal vse skrivoma, kakor da bi bil obdan od specih sovražnikov, ki bi mi bili usodni, alko bi motil njihov spaneec. Pokril sem se v postelji in tisto prisluskoval šumu dežja in vetrja in mirnemu ročljaju daljnih okniv, dokler me ni vse to uspalo.

Spal sem trdno, koliko časa, ne vem. Nenadoma se vdramim, poln groznotnega pričakovanja. Okrog mene je vladal globok molk. Ničesar sem naložil nekaj sekund, ki pa se leno vlekle celo stoletja, dokler niso bila moja prsa zopet gole. Keneno sem zbral vso svojo energijo, potegnil odejo nazaj in je krepko držal.

Nato sem čakal. Polagonai sem živil raho eukanje in zgrabil odelje trdneje. Cukanje je postajalo močnejše, ojačilo se je v silno tego — močnejše in močnejše. Moral sem odojeti izpustiti in v tretjici se mi je izmuznila. Zastokal sem. Z vnožja mi je odjeknil stok, debele zgneine kaplje so mi stopile na čelo. Bil sem bolj mrtev kot živ.

Tedaj sem začel težko stopinje v svoji sobi — korak slona, se mi je zdele, zakaj od človeškega bitja ni mogla izhajati. Stopinje so se oddaljevale od postelje, to me je tolazilo. Čui sem, da so se bližajo vrtom, šle skozi, ne da bi premaknile zapore ali ključavnice, se odmikovalo po temnih, turbohodnih hodiških, čuti je bilo le škrpanje desk in brun — potem pa je zavladal zopet globok molk.

Ko se je moje razburjenje počelo, sem si dejal:

— To so sanje, kratkomalo grče sanje.

Tako sem ležel in premišljeval, dokler se nisem popolnoma uveril, da so bile sanje; všečno sem se nasmehnil in bil zopet dobre volte.

Vstal sem in pričgal luč; ko sem se prepričal, da sta ključavnica in zapah prav taka, kakor stala, ko sem ju pustil, se je razliko po mojem sreu pomirjevalno smehljajoč in zaokrožil moje ustne. Zgrabil sem za pipo, jo pričgal in ravno hotel sesti k oknu, ko mi je zdržnula pipa iz onemogljivih rok, krije zrežala iz lic in moje mirno dihanje se je izpremenilo v hlastanje po zraku. V pepelu pred kaminom, tik odtisa moje golne noge, se je nahajel drugi editis,

drugi stol se je razpustil v svoje prvotne elemente.

— Za vraga! Kaj nisi pri pravljameti! Ali mi hočeš razdejati vse moje pohištvo? Tu, tu, ti okameneli moree...

Ali nič ni pomagalo. Preden sem ga mogel zadržati, je sedel na posteljo, ki se je trenutno izpremenila v žalostno razvalino.

— To so lepe navade! Najprej prideš in brškaš po mojem stanovanju, s seboj privedeš legijo potepniških strahov, da me mučijo do smrti in potem, ko sem ti izpregledal tvoj nenavadni kostum, ki ga ljudje ne trpe drugje kakor v poštenem gladišču, mi povračaš trpljenje s tem, da mi s svojimi poskuši razbišaš pohištvo, kar ga morem najti. In zakaj moraš ravno sestti? Saj škoduješ samemu sebi prav tako kakor meni. Razbil si konec svoje hrbitenice in ta so posejana z drobci tvujih krač, da izgleda stanovanje kakor kannoskeška delavnica. Sramovati bi se moral, dovolj si v lik, da je prav tako staro kot grob sam.

Nadaljnja tradicija, ki še bolj meji na nadravno, obstaja v tem,

da umre vsak prezgodnjine in nasiči smrti, kdor bi skušal preprečiti izvršenje tega preročevanja.

Pred nekako petnajstimi leti je neki trgovski potnik sklenil izvzeti to, kar je smatral za legendo. Šel je ter vsejal sem na grob.

Umrl je nenadno štirinajst dni po-

neje. Neki drugi je zasadil rožo in vglavlju groba. Roža je sicer uspevala, a drotiči je ohromel ter ostal hrom skozi celo svoje življenje.

— Jaz nisem praznovoren!, je rekel J. Tomlet, eden izmed cerkevnih mož. — a gotovo je nekaj posebnega s tem grobom. Trava

pa pokriva povsod z izjemno me-

sto, kar je obromočen ter ostal hrom skozi celo svoje življenje.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer ne uživam lepšega miru,

nato sem začul šumenje oblike v smeri od vrat, kjer je izginilo.

— Kaj pa imaš tu na podplatnih svojih nog, da so tako preluknjeni?

— Proklete ozebljine! Dobil sem jih do temena, ko sem ležal tu do pod Newallowo farma. Toda ta kraj mi ugaja: ljubim ga, kakor ljudi kdo svojo staro domovino.

Nikjer

Vdova Lerož. Spisal E. Gaboria.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P.

Francoski detektivski roman.

31

(Nadaljevanje.)

Trpljenje sodnika ni mogoče opisati.

— Boljše bi bilo, da sem imel že preje pogum govoriti o tem, — je odvrnil. — Ne, ne. Temu molku se moram zahvaliti za šest mesecov sladke iluzije, za šest mesecov očarljivih sanj. To bo moj delež pri sreči življenja.

Zadnji žarki umirajočega dneva so razkrivali sodniku še enkrat obraz gospodične de Arlanž. Njeno krasno lice je bilo pokrito s smrtno bleedio in bilo je brezizrazno, kot mramor. Debele solze so tisoč tekle po njenih licih. Daburonu se je zdelo kot da se ozira na strašni prizor jokajočega se kipa.

— Vi ljubite nekega drugega, — je rekel konečno. — Nekega drugega? I vaša starata mati ne ve nesčesar o tem? Klara, ni mogoče, da ste si izbrala človeka, nevrednega vaše ljubezni. Kako pa je to, da ga vaša starata mati ne sprejme?

— Obstajajo gotove ovire, — je zamrmljala Klara. — ovire, katerih morebiti ne bo mogoče odstraniti. Deklica kot jaz pa ljubi le enkrat. Poroči se z onim, katerega ljubi ali pa ostane zaročenka neba.

— Gotove ovire, — je rekel Daburon s temnim glasom. — Vi ljubite možkega. On ve za to, Klub temu pa obstajajo ovire!

— Jaz sem uboga, — je odvrnila Klara, — a njegova družina je neizven bogata. Njegov oče je okrut, neprisoren.

— Njegov oče, — je vzkliknil sodnik s trpkostjo, katere ni znal prikriti, — njegov oče, njegova družina! In to pa zadržuje! Vi ste uboga in on je bogat. In to ga zdržuje in on ve, da ga vi ljubite? Zakaj nisem jaz na njegovem mestu in zakaj nimam proti sebi celtega sveta? Kakšne žrtve bi se mogle primerjati z ljubeznijo kot je moja? Ne, ali bi bilo to žrtve? Kar bi se drugim dozdevala žrtve, bi pomenjalo zame veselje. Trpi, bori se, čakaj, dokler ti ostane eno upanje, — ljubezen.

— Na ta način ljubim jaz — je rekla Klara priprosto.

— Na kak način pa ste se seznanili z njim? Govorili z njim? — je vstrajal sodnik. — Madama ne sprejema nikogar.

— Povedati vam hočem vse, — je rekla ona odločeno. — Dolgo časa je že tega, ko sem se seznanila z njim. Bilo je v hiši ene izmed prijateljev moje stare matere, kjer sem ga videla prvkrat. Tam sva se seznanila.

— Aha, — je rekel Daburon, — sedaj se spominjam. Par dni predno ste obiskali ono hišo, ste bila vesela, a ko ste se vrnili, ste bila žalostna.

— To je raditega, ker vimum, kakšne muke mu dedajo ovire, katerih ne more premagati.

— Njegova družina je torej tako odlična, — je rekel, — da odklanja zvezdo z vašo!

— Izvedeli boste vse brez nadaljnega vprašanja, gospod, — je rekla gospodična de Arlanž. — Njegovo ime je Albert de Commarin.

Markiza se je v onem trenutku približala drevesu, kajti izprehodila se je ter se nameravala vrniti v svoj budoar.

— Nepodkupni sodnik, — je rekla naglas, — miza je pripravljena za igro.

Sodnik se je mehanično dvignil ter zajecal:

— Že prihajam.

Klara pa ga je zadržala za roko.

— Nisem vas še prosila da ohranite to tajno, — je rekla.

— O, gospodična, — je vzkliknil sodnik, ranjen vsprično tega dvoma.

— Jaz vem, — je rekla Klara, — da se lahko zanašam na vas. Pa naj pride, kajtor hoče, jaz vem, da je moj mir izgubljen.

Daburon se je ozril vanjo z izrazom presenečenja. Njegove oči so jo vpraševali.

— Gotovo je, — je odvrnila ter se ozrla na naravnost v oči Daburona, — da je moja starata mati gotovo zaparila to, cesar nisem jaz, mlada in neizkušena deklica, videla. Da vas je še nadalje sprejemala, je pomenjalo tajno pospeševanje vaših načrtov. Te pa smanjam, dovolite mi reci to, zame zelo častne.

— Jaz sem že omenil, gospodična, da je markiza odobrila moja upanja.

Na kratko ji je ponovil svoj pogovor z markizo ter pri tem popolnoma izpustil pogovor glede denarja, ki je tako močno uplival na staro domo.

— Jaz vidim zelo jasno, — je rekla žalostno, — kakšen učinek bo imela na moj mir, ko bo izvedela, da nisem jaz sprejela vaše ponudbe.

— Vime poznate, gospodična, — je rekel sodnik — Jaz ne bom nisem rekel markizi. Umaknil se bom in s tem bo cela stvar končana.

— O, vi ste dobri in velikodušni, to vem.

— Šel bom proč, — je nadaljeval Daburon, — in kmalu boste pozabili celo na ime onega nesrečneža, kogaja življenje je zlomljeno.

— Vi gotovo ne mislite, kar pravite, — je rekla deklica.

— Ne. Hočem laskati zamešnu sebi z upanjem, da ne bo pozneje spomin name brez prijetnosti za vas. Večkrat boste rekli: — Ljubil me je, — in misili boste name kot na prijatelja, vašega najbolj udanega prijatelja.

Tedaj pa je Klara, polna sočutja, položila obe svoji roki v njej.

— Da, — je rekla, — vi morate ostati moj prijatelj. Pozabiva, kar se je pripetilo, kar ste mi rekli nocejo ter ostanite, kot v preteklosti, moj najboljši, moj najbolj popustljivi brat.

Prišla je tema in ona ga ni mogla videti. Vedela pa je, da se je solzil, kajti odgovor je prišel le počasi.

— Ali je mogoče, — je zamrmljal konečno, — da me morete prosi za kaj takega? Ali čutite vi, ki gorovite meni o pozabljenju, silo pozabljenja? Ali ne veste, da vas ljubim tisočkrat bolj kot ljubiti te vse...

Prenhal je, kajti ni mogel izgovoriti imena Commarin. Nato pa je dostavil prejšnjim naporom: — In ljubil vas bom vedno...

Zapustil je drevo ter stal sedaj na stopnjicah verande.

— In sedaj, gospodična, z Bogom. Videli me boste le redko-kedaj. Vrfil se bom le dosti pogosto, da ne bo izgledala stvar kot spor.

Njegov glas se je tresel in le s težavo se je izražal.

— Naj pride v bodočnosti kar hoče, — je dostavil, — a vi se spomnite, da je najti na svetu človeka, ki je absolutno vaša last. Če boste kdaj potrebovali uslugi in pomoči prijatelju, pridite k meni, pridite k svojemu prijatelju. Sedaj pa grem. Vse je pri kraju. Jaz sem pogumen, Klara. Gospodična, zadnjikrat z Bogom!

Ona ni bila nič manj grijnena kot on sam. Instinktivno je pomnila naprej svoje čelo. Daburon se je dotaknil načnino s svojimi mr.

zliimi ustnicami, prvič in zadnjič, cela one, katero je ljubil tako srčno.

Šla sta po stopnjicah navzgor in ona se je opirala na njegovo roko. Stopila sta v budoar, kjer je že sedela markiza, nestрпно mešala karte ter čakala na svojo žrtev.

— Torej sedaj, strogi sodnik, — je rekla.

Daburon pa je šutil, kako mu bolest stiska sreco. Ne morel bi držati kart. Zajecal je par bedastih opravičil o nujnih zadehah, o nepričakovanih vesteh, katere je dobil in zapustil je sobo, opirajoč se na zid.

Njegov odhod je vzlovil staro igralko. Obrnila se je proti svoji unukini, ki je skušala prikriti svojo zmedo za svečami na mizi ter vprašala:

— Kaj se je pripetilo danes zvečer gospodu Daburonu?

— Jaz ne vem, madama, — je odvrnila Klara.

— Meni se zdi, — je nadaljevala markiza, — da si dovoljuje ta malo sodnik posebne prostosti. Treba ga bo spomniti na mesto, ki mu gre, kajti drugače bo celo mislil, da nam je enak.

Klara je skušala opravičiti sodnika.

— Pritoževal se je celi večer, madama. Mogoče je res bolan.

— Kaj pa, če bi bil res? — je vzkliknila starica dama. — Ali ni njegova dolžnost, nekoliko zatajiti samega sebe za čast, da se sruši naša krajša lepi, je pri nas obstat. Nihče ni vedel, koliko je star, toda privadi so se ga hitro, ker so se njegove harmonike glasile nekako skrivnostno, kakor pozdrav iz daljnjih krajev, kakor hrepnenje po neizmerni ogrski ravani, kakor hrepnenje po egijskem šotoru. Prišel je in obstal.

Bilo je v jeseni, takrat, ko nastopijo žalostni dnevi umiranja. Dež rosi dannadan, drevesa se priklanjajo ob jesenskem vetrju in tudi obrazi ljudi so starejši in postave sklonjene. Dolina, prej tako vesela, tako spomladanska, se razteza sedaj žalostna in se spaja v daljavi z nebom. In po pokrajini se vije cesta, blatna, brez človeka. Taka je jesen — tak je čas umiranja...

Bilo je v jeseni, ko je stopal po cesti muzikant Fran in spremstvu dveh orožnikov.

Ljudje so pravili, da je bil Francen igram v ogreske ravnine. Prineslo ga je poleti bogvedok, in ker so naši kraji lepi, je pri nas obstat. Nihče ni vedel, koliko je star, toda privadi so se ga hitro, ker so se njegove harmonike glasile nekako skrivnostno, kakor pozdrav iz daljnjih krajev, kakor hrepnenje po neizmerni ogrski ravani, kakor hrepnenje po egijskem šotoru. Prišel je in obstal.

Stopal je po cesti bos, na eni strani malha, na drugi harmonika.

— "Zakaj me ženijo?" si je mislil. "Ali zato, ker sem utradel bankovec za deset kron? Ali zato? Ali jaz nimam takih pravice do denarja, kakor drugi? Če sem mu vzel bankovec, jih ima on gotovo še sto ali tisoč. Njemu se nič ne pozna, a jaz se za ta denar do si tega najem in napijem! Potem pa je še bankovec nima več." Eja, včasih je bilo drugače! Drugi časi! Zagoni, Franc, na goldinar, na krono, in še jesti in piti povrh! Ručna gostilna, fantje, vesela redeča deklica, in Francen s harmoniko na peči! In tudi harmonika je godlu včasih iščolj in lepše. Vsega je bilo dobiti, da je pozabil na svojo domovino, na brezmejno ogrsko pusto, na egijski vozi.

— Kaj stojiš? Hodil?" je več obrožnik in ga sunil v hrbot.

Francen je pospel korake.

Dolina je bila mračna, da ni veden človek, ali je jutro, ali večer. Po telegrafnih žicah so posedale lastovice, človeka pa ni bilo nobenega od nikjek. Sliši so mimo vasi, pa je bila kakor mrtva. Nihče se ni prikazal na prag in tudi pes ni zalajal. Ko je potegnil veter, so se sklonila drevesa in Fanetu so pljusknila kapljice v obraz; to je bila njegova žalostna pet, kakor da bi hidil za pogrebom.

Dolgočasna je ogroska pusta, toda lepa je za tistega, ki je bil rojen na njej. In Francen je zagrel, ker se toliko časa ni sponil načnino. In sedaj, ko jo je izgubil morda za vedno, mu je stopila pred oči v svoji skrivnosti in lepoti. Tako se spominja huodele, obsojeni na smrt, na rojstno hišo in to mu je zadoščenje za zadnjo uro.

Lep večer je pri ognju v domovini. Nima domovine, so mu rekli. Toda on je vedel, da jo ima; velika je od vzhoda do zahoda, človek na njej je svoboden in ni odvisen od nikjek. Četudi je egijan, ima domovino — kaj bi brez nje!

Ogenj gori skrivnostno in ob ogaju stvara, stara morda sto let. In ob ogaju sedje egičani, in ob ogaju sedje Francen. Vsi vsega do Ljubljane \$100, do Zagrebu \$101 ter \$5 vojne davke.

Za počasnila in cene vprašajte pri:

HOLLAND-AMERICA LINE New York

9 BROADWAY ali pri lokalnih agentih.

HOLLAND-AMERICA LINE New York ali pri lokalnih agentih.